

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED: Szerkesztőség: Deák Ferenc ucca 2. Telefon 13-33. - Kladóhivatal, kölcsönkönyvtár és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon 306. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon 16-34. « « « « «

KEDD, 1926 NOVEMBER 30

II. ÉVFOLYAM, 276. SZÁM

MAKÓ: Szerkesztőség és kladóhivatal: Uri ucca 6. Telefon 151. szám. « « « « «
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Szerkesztőség és kladóhivatal: Református templom-bazár. Telefon 283. szám. « « « « «

Előfizetési ára havonta 40.000, vidéken és a fővárosban 45.000, külföldön 80.000 K. Egyes szám 2000, vásár- és ünnepnap 3000 K

Szeged város társadalma a balpárt jelöltjeinek programbeszédén hitvallást tett a szabadelvűség és a demokrácia mellett.

Rassay Károly az elmúlt hat esztendő meddőségéről és a demokráciáról, dr. Pap Róbert a kormány közgazdasági politikájáról, dr. Gerle Imre a kisgazdák sérelmeiről beszélt programbeszédében.

Tíz óra felé kisebb-nagyobb embercsoportok indultak meg a Széchenyi Mozi felé, amelynek bejárata előtt megerősített rendőri készültség posztolt és belsejében is minden sarkot, minden zugot egyenruhás rendőrök foglaltak el. Az egyesült ellenzéki balpárt szegedi jelöltjeinek politikai megnyilatkozásait várta az egész város vasárnap délelőtt, Rassay Károly, dr. Gerle Imre és dr. Pap Róbert programbeszédét. Szegeden talán soha nem nyilvánult meg olyan hatalmas érdeklődés politikai beszéd iránt, mint amilyen nagy érdeklődést a balpárti jelöltek programbeszéde kiváltott. Pedig a választási agitáció tulkurtára szabott ideje miatt a programbeszéd időpontját a pártvezetőség nem tűzhetette ki alkalmasabb időre. Vasárnap országos nagyvásár volt Szegeden, az üzletek egész nap nyitva várták a vásár közönségét, az iparosok kirakták portékáikat a piacra, a közönség pedig — járta a vásárt. A Széchenyi Mozi azért mégis zsúfolásig megtelt a balpárt híveivel, megtelt volna akkor is, ha kétszer-háromszor nagyobb lett volna. A rendőri készültség azonban csak annyi embert engedett a gyűlés színhelyére, amennyi ülőhely volt benne és így az érdeklődők hatalmas tömege kinnrekedt az uccán.

Akik bekerültek, azok szinte szünet nélkül lelkesedtek és lelkesen ünnepelték a balpárt szónokait.

A népgyűlést dr. Buócz Béla rendőrfőtanácsos, a szegedi kapitányság új vezetője személyesen ellenőrizte, a tőle megszokott szigorúsággal. Figyelt, vigyázott minden szóra és az egyik higgadtságáról ismert szónokot, amikor az a választási törvénnyel foglalkozott, figyelmeztette is, hogy szentesített törvényt ne kritizáljon. A figyelmeztetés hallatára a közönség valóságos tüntetést rendezett a rendőri beavatkozás ellen.

A programbeszédet

Ottóvay Károly

az egyesült ellenzéki balpárt szegedi elnöke rövid megnyitóval vezette be. Ismertette a szegedi balpárt megalakulásának előzményeit, elmondotta, hogy néhány héttel ezelőtt, amikor a balpárt zászlót bontott Szegeden, senki sem tudta még, hogy a kormány ilyen rajtaütésszerűen kiírja a választásokat. Ez a rajtaütés természetesen csak az ellenzéki pártokra vonatkozik, mert hiszen a kormány pártjának hatalmas pártkassza és az egész közigazgatási apparátus rendelkezésére áll. Ezután felkérte dr. Pap Róbertet képviselői programbeszédének megtartására.

Dr. Pap Róbert

azzal kezdi beszédét, hogy ősi alkotmányos szokásnak tesz eleget, amikor feltárja politikai irányelveit. Kijelenti, hogy annak a politikának lelkes híve, amelynek Rassay Károly (éljenzés) a pártvezére. Új tagja ennek a pártnak, évtizedeken keresztül a régi negyvennyolcas párthoz tartozott, mert oda hajtotta a nemzeti érzés és annak a gondolatnak az igazsága, hogy Magyarországnak az Ausztriától függő helyzetén enyhíteni kell. Küzdött az ország függetlenségéért, az önálló hadseregért, a nemzeti bankért. Elmondja ezután, hogy a kiegyezés és a világháború kitörése között eltelt időben, amikor a szabadelvűség, a liberálisizmus uralkodott Magyarországon, amikor sértetlenül érvényesültek a szabadságjogok, a sajtószabadság, a gyüle-

kezési, egyesülési jog, amikor megvolt a polgárok között a jogegyenlőség, az ország hihetetlenül nagy lépésekkel haladt előre a fejlődés útján.

— Ez volt a liberálisizmus és nyomában béke, gazdasági jólét fakadt. Azután mégis elkövetkezett az az idő, amikor nem volt szabad a liberálisizmus szót kiejteni. Ennek az évtizednek az első felében a szabadelvűség egyértelmű volt a hazaárulással. Akkor lépett a magyar politikai élet küzdő porondjára Rassay Károly és visszaszerezte a liberálisizmus régi fényét, becsületét, rákényszerítette a kormányt arra, hogy ma már áradozó nyilatkozatokat hallunk tőle az általános jogegyenlőségről, a társadalmi béke, a közszabadságok visszaállításáról. Ha egy parlamentáris kormány rájön arra, hogy az ellenzéknek van igaza, lemond és átadja helyét annak az ellenzéknek. Nálunk a kormány belátja ugyan, hogy az ellenzéknek van igaza, de

nem mond le, hanem görcsösen ragaszkodik a hatalomhoz és kisajátítja magának az ellenzék által hirdetett igazságokat. Az ellenzék tarisznyájából kicsent programmal tengeti tovább életét. (Taps, éljenzés.)

Dr. Pap Róbert ezután arról a konszolidációról beszél, amelynek megteremtésével a kormány dicsekszik. Elismeri, hogy ma már nincsenek bombamerényletek, de kérdezi, hogy a régi galád bűncselekmények tetteseit kinyomozta-e, megbüntette-e a kormány?

— Tessék olyan tényeket mutatni — folytatta ezután Pap Róbert —, amelyek azt bizonyítják, hogy a mai konszolidációt a Bethlen-kormány ténykedése idézte elő. Én azt mondom, hogy azt a magyar nép egészséges életösztone teremtette meg. Az vetette ki magából a kóros politikai befolyásokat.

A szanálásról szólva, kijelenti, hogy a kormány szanálási hozsannázásába hangos jajveszékélés szövdök bele, mert

a rövidlátó fináncmentalitás végiggázolt a magánháztartásokon.

Az élet színvonala csökkent, megbénult a kereskedelem és az ipar, a tisztviselőket a B-lista tizedelte meg, akik pedig megmaradtak, azoknak nyugodt megélhetést nem biztosít a kormányzat. A kivándorlási láz soha nem volt olyan nagy Magyarországon, mint most, amikor már nemcsak a munkások menekülnek, hanem a kereskedők, iparosok, laleinerek is. A hitelviszonyok türhetetlenek, az ipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság elsorvad a tizennégy-tizenöt százalékos kamat miatt. A kormány építkezésre buzdítja a lakosságot és buzdításul maga is építtetett a Steinetz—Petricevics Horváth Adám-féle céggel néhány bérpalotát, de abban csak az állami tisztviselők és néhány csinos színész nő kapott lakást. Szegeden is ugyanez a helyzet és ennek következménye az, hogy a legutóbb közölt statisztika szerint a város lakosságának egytized része egészségtelen, nedves lakásban lakik.

— Ha elnyerem a mandátumot — mondotta Pap Róbert —, a legfőbb törekvésem az leendő, hogy küzdjek ennek az egészségtelen állapotnak a megszüntetéséért és a külvárosrészek rendezéséért.

— Az ígéretek terén a képviselőjelölt kultuszminiszter ural nem kívánom felvenni a versenyt, de legutóbbi beszédére annyit megjegyzek, hogy ha minden ígéretét megvalósítaná, akkor a kultuszminiszteri tárca jövő évi költségvetéséből Szegeden kívül másnak egyetlen fillér sem jutna. Nagyon félek azonban, hogy ha kapunk valami ajándékot ismét a kultuszminisztertől, az hasonlítani fog az egyetemhez, amely ajándék kilencven milliárdjába került a városnak. Még egy ilyen ajándék és Szeged város lakossága segítségért fog kiáltani. (Hosszantartó taps.)

gazdátársai nélküle is ellenzékbe vonultak volna.

Politikai hitvallása ugyanaz, mint Pap Róberté, akivel harminc esztendeig dolgozott együtt Magyarországon függetlenségéért. A balpártban érzi ma-

— Sok mindenről beszélt a kultuszminiszter, de beszédében egyáltalán passzúst sem találtam, a mai magyar kulturpolitika egyik súlyos problémájáról, a numerus claususról. Valószínűleg a kultuszminiszternek ebben a kérdésben még mindig az az álláspontja, hogy minél több legyen Magyarországon az egyetem, minél kevesebb hallgatóval. Minket destruktivokat, szegedi destruktivokat a kormány azzal akar kárpótolni, hogy megkaptuk tőle Sztérynyi báró ur jelöltségét. Azoknak akiket ez a kárpótlás kielégít, lehet, hogy nappal jól megy majd a dolguk, de éjszakai nyugalmaikat nem irigylem.

Azzal fejezi be beszédét, hogy elérkezett a választás ideje, Szeged város polgársága választhat a mai megkötöttség és a független emberi sors között. Ha az előbbi választja akkor kényelmes dolga lesz, mert tétlenségben töltheti el továbbra is az időt, ha ellenben az utóbbit, akkor a küzdelmet választja. (Hosszantartó taps, lelkes éljenzés.)

Dr. Pap Róbert nagy tetszéssel fogadott beszéde után

dr. Gerle Imre

az ellenzéki balpárt második jelöltje tartotta meg programbeszédét. Lassan, tagolva és feltűnően hal-kan beszélt. Csak a gyűlés után közölte barátaival, hogy reggel 39 fokos lázzal kelt fel és ment el a gyűlésre. Programbeszéde azért felölelte a magyar kisgazdatársadalom sérelmét, halk szavaiból sokszor drámai erővel jajdult fel a szegedi gazdák fájdalma, igazsága.

Bevezetőül elmondotta, hogy a választási kampány elején csalogatták az egységes pártba, be nem vállalta a kormánypárti listán a jelöltséget, mert tudta, hogy gazdátársainak érdekét gerincesen csakis a baloldali ellenzék pártkeretei között szolgálhatja és védelmezheti. Hogy helyesen gondolkozott, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy

gát igazán jól. A képviselőnek az a hivatása, hogy mindent megtegyen kerületének polgársága érdekében. Teleki Pál, Kószó István (közbeszólások)